

J A A R G A N G 51

DE VRIEND
DESHUIZES

MAANDSCHRIFT VOOR HET
CHRISTELIJK HUISGEZIN

ONDER REDACTIE VAN

Ds. H. KLUIN

1933

NEERBOSCH' BOEKHANDEL EN
UITGEVERIJ TE NEERBOSCH

INHOUD

VAN MAAND TOT MAAND door H. KLUIN

	Bladz.
De een-en-veertigste jaargang	2
Stille nacht, heilige nacht	2
Gesol met het Kerstfeest	3
En de Christenen?	3
De kerk, die niets doet	4
Luthers grofheid	66
Roomsch-Katholieken over het verval van het Protestantisme	67
De eenheid der Roomsch-Katholieke kerk	68
Achteruitgang van Het Katholicisme	69
Overgangen tot het Protestantisme	69
A. L. Gerritsen †	70
Hitlerianen en de Kerk	130
Keizer en Kerk	130
Godsdienstig Amerika	132
Angst	194
Snelheidsmanie	194
Het Duitse gevaar	195
Amerika in nood	196
De distantie	196
Rasgodsdienst en Christendom	266
Hitler en het rasvraagstuk	267
Nieuwe Godsdienstvormen	267
Duitsch Heidendom	269
Verweer van Christelijke zijde in Duitschland	269
Kerk en politieke partij	330
Het ongelooft van onze tijd	382
Psychologie van het ongelooft	382
Het geloof van het communisme	385
Gisting	454
China	454
Amerika en het negervraagstuk	456
Het Christendom en de kleurlijn	458
Anoniem geschrijf	459
Ook een onttroning	506
Paedagogische psychologie	507
Psychologie in de gestichten	508
Duitsch protest	509
Möttlingen	570
Heidendom in Europa	634
Heidendom in de hedendaagsche moraal	634
Geen menschelijk onkruid meer	635
Tegen het heidendom het Evangelie	636
Feiten tegenover feiten	636
Wat is „minderwaardig”?	637
Wat ligt er achter?	638
Het Evangelie en de minderwaardigen	638
Kerstverhalen	706

	Bladz.
Kerstfeest in onze tijd?	708
Kansen	709
Pessimisme en optimisme van de Christen	711

NOVELLEN

DES DR. J. C. V. D.	Celbezoek	603,650
ECKHOUT J. H. VAN DEN	Huwelijkstrouw	166
ELFFERS DICK	Een boot, een tent en een mensch	683
ESINK JAN	De droeve historie van Frans van Loenen	348
ENEMA H.	Tot het einde	33
"	Jairus en de vrouw	727
FELDERHOF H. H.	Catechismus	352
GAYAR H.	De wraak van den fakir	141
GILHUIS C.	De liefde Gods	662
GROOT JAN H. DE	De verschreeuwde stem	13
"	De klacht van de vader	474
HAVEN WILLY VAN DE	Doortje	479
JATH A.	Studiebelemmeringen	489
LANGE B. DE	Het berouw	50
"	De fiets	757
LINDE H. VAN DER	In strijd met smokkelaars	511
"	Weent niet	694
MARKE WILLY VAN	Het verlaten huis	801
MELLE J. VAN	Een oude brief	439
PEELEN G. J.	Kerstfeest in het café	716
PLAATS GERDA V. D.	Zondag	773
POLEY-SCHEELE F.	Moeilijke momenten	220
"	De illusie	582
RENES-BOLDINGH M. A. M.	Beschermd	587
ROVER P. A. DE	Didi	237
STEGGERDA H.	Kamers zoeken	671
TIEDEMAN CORA	De aankomst	467
VEEN-VAN DER VLIS INA	De taak	748
VREELAND ANNIE	Heleentjes sterrendak	103
"	Mislukking	476
"	Het betere huis	741
WESTERBRINK-WIRTZ J. M.	De uitvoering	591
WIJNBEEK PHÉ	Het mysterie	17

POËZIE

BASSCHAERDE CAMP DE	Oud worden	133
"	Nocturne	165
"	Avondliedje	351
"	Zieke	372
"	Zonnewende	705
DOORNE KOOS VAN	Bureauplant	80

	Bladz.
DOORNE KOOS VAN	Avond 240
"	Wandeling 602
FEDER MAURITS	Zomerwolken spel 605
"	De Martelaar 776
"	Het andere leven 810
GROOT JAN H. DE	Interieur 386
"	Sinte Margriet 388
"	De hond 402
"	Kantoor 474
JONGELING P.	Vaart in den nacht 138
"	De zoon van Pharao's dochter 615
"	Wolken 644
"	Mozes op Nebo 661
KASTELEYN M. J.	Mei 360
"	Hunkering 466
"	Te vroeg 530
"	Drente 696
KLEIN EMMY	Cactus 795
LEGUYT H. J.	Kerstmis 789
MERODE WILLEM DE	Roode cyclame 71
"	Het graan 72
"	Bloedtheologie 199
"	De Engel der uren 580
"	Vlier 649
NIELSEN CORINTHUS	Vertrouwen 824
NOORDEN ERNST VAN 'T	De Sterke 453
POLEY-SCHEELE F.	Paaschlied 224
STEGGERDA H.	Heer, ik geloof 417
VERMEER C.	De zieke koning 786
VINK P.	Een sneeuwtocht 26
"	Thomas' herkenning 248
"	Wees mij genadig, Heer 271
"	Jezus is gekomen 747
"	Als het jaar heengaat 763
VISSER JAN	De daadloozen 28
"	Om te doen gedenken 137
"	Mijn hart 219
"	De Godzoekers 557
"	Te avond 653
WEMERMANN W.	Harmonica 674
"	Zon in de strenge straat 785
WITZENBURG ADRI VAN	Met militaire eer 52
"	Het oude leed 522
"	De eerste reis 658

ROMANS

ENEMA H.	Het verlorene 105-179-243-311-366-433- 482-553-609-67
----------	--

VAN HET ZENDINGSVELD

	Bladz.
FORTIGENS J.	Slavinneleed 81
HAANTJES DR. J.	Het goed recht der Zending . . . 518
RENES-BOLDINGH M. A. M.	Een Evangelisatietoelt door het oerwoud 539

OVER BOEKEN EN SCHRIJVERS

HAANTJES DR. J.	Een nieuwe bundel van Willem de Merode 341
MULLER P. H.	Ex-libris 89
"	Kroniek van het Boek 53-117-172-254-318 363-493-560-689-790

OVER LANDEN EN VOLKEN

DEKKING G. W.	De kaffers 574, 640
GROOT JAN H. DE	De Hooge Tatra 159
"	Torun, de stad waar Copernicus ge- boren werd 403
"	Naar de top der Grosz Venediger 813
MELLE J. VAN	Sport op de lagere scholen in Zuid- Afrika 471
OOSTRA J. S.	De Sandwich-eilanden en hun historie 42- 99-155-250-308-347-418
RENES-BOLDINGH M. A. M.	Verdwaald in het oerwoud 45
SEVENSMA W. S.	Een bezoek aan de kerk S. Maria dell' Anima te Rome 796
VENING C.	Over den Splügenpas in den winter 23
"	Wintersport in Zwitserland 92
"	Het eiland Madeira 134
"	De Zwitsersche Alpenpost 298
"	Voorjaarsweelde aan het meer van Luzern 354
"	De Concordiaplatz 424
"	De Gemmipass 460
"	Winter op den Rigi 655
"	Met de „Rheingold" naar Helvetia . 779
WILDSCHUT A. A.	De kleine mensch in de groote schepping 288

BEKENDE FIGUREN VAN VROEGER EN NU

HAANTJES DR. J.	Prins Willem herdacht 209
"	Een roman over Flavius Josephus . 411
MALSEN H. VAN	Willem de Clerq 334
"	Hendrik Pierson 523
MELLE L. A. VAN	Adolf Hitler 273
WESSELS A. M.	De eerste ambstjaren van Ds. P. Huert 200

NATUURLIJKE HISTORIE

	Bladz.
MERWE H. TE	Eendenkooi 764
PRINS ARIE	Westlands roem 533
SPRUIT L.	Bloembollen binnenshuis 616
"	Bloembollen in den tuin 667
VIJVERBERG J.	De ijsvogel 216
"	Reigertragedie 295
"	Pica, de ekster 391

KUNST EN TECHNIEK

HAANTJES DR. J.	Vijfentwintig jaar luchtvaart 145
ROO, J. F. DE	Uit het wonderland der wetenschap 29: 177-235-343-558-825
SIKEMEIER J. H.	Het moderne mailschip en zijn comfort 225
VENING C.	De Swissair 597
WESTERBRINK-WIRTZ	Klei 73

MEDITATIES

CASPARGOUW BARTOLD VAN	Het glorieuze sterven 242
HAANTJES DR. J.	Een toespraak 712
HEUVEN, J. A. VAN	„Zur Christnacht" bij de Hernhutters 723

FOLKLORE

SMIT W. A. P.	Hoe Scheveningen groeide 7
"	Winterleed en vreugd in vroeger tijd 113
"	Toen roede en plak regeerden 645
WALLENBURG L. VAN	Liesjesdag op Walcheren 304

LECTUUR VOOR DE JEUGD ONDER REDACTIE VAN C. VAN OPHEMERT

Pagina's 57-121-185-257-321-373-445-497-561-625-697-829

MUZIEK

DOKKUM J. C. D. VAN	In 't stalletje 808
---------------------	-------------------------------

AFZONDERLIJKE ILLUSTRATIES

Martinikerk te Groningen	1
De vischvrouw (vierkleurendruk)	5
De lachende cavalier (duplexdruk)	15
De barmhartige Samaritaan (typodiepdruk)	21
Jezus en de kinderen (typodiepdruk)	31
Naar het werk	49
In het Goudsche waterland	51
Oude visschers te Elburg	56
De vriendelijke vrouwtjes van Laren	65

	Bladz.
Oude uurwerken (vierkleurendruk)	97
Winter in het Amsterdamsche Vondelpark	110
Schotsch visschersdorp (duplexdruk)	111
Lenteboden	129
Vechtende hanen (vierkleurendruk)	139
Voorjaar in Hollands polderland	157
Flemingofamilie (vierkleurendruk)	157
Christus aan het kruis	193
„Vrede zij ulieden”	197
Meisje met hyacinthen	207
Prins Willem van Oranje (typodiepdruk)	213
Jezus door Petrus verloochend	223
Pauwen en haan (vierkleurendruk)	243
De schelpenvisscher (duplexdruk)	255
De Oude Kerk te Amsterdam	265
Oude watermolen te Wansum	272
Wilde zwijnenkop	287
Amerongen	329
Zomer in de stad	332
Middagrust (duplexdruk)	345
Enkhuizen, Oosterhaven	353
Bloesemweelde aan het Meer van Luzern	354
Kapelbrug met watertoren te Luzern	361
Vacantietijd	381
Het straatje (typodiepdruk)	389
Jonge eksters (penteekening)	399
Branding bij Portofino (vierkleurendruk)	409
Zomernamiddag (vierkleurendruk)	415
De bergbeklimmer	425
Oud grachtje	431
Pommersche kropduiven (vierkleurendruk)	469
In het park Sonsbeek te Arnhem	481
Heide (duplexdruk)	487
Zomeridylle	491
Een plekje in Staphorst	492
Isaäk zegent Jakob (typodiepdruk)	521
Willibrordusput te Zoutelande (houtsnede)	531
Sassenpoort te Zwolle (typodiepdruk)	537
's Gravenland (typodiepdruk)	547
Meisje van Marken	569
Herfst (vierkleurendruk)	585
Kastanjeboom (vierkleurendruk)	595
Elandenfamilie	606
Herfstdag	612
Herfst in het Baarnsche bosch (typodiepdruk)	613
Bij het Waschmeer (typodiepdruk)	623
Vlugge vogels	633
Winter	639
Rigi-Kaltbad in den winter	653
Rigi Kaltbad, Grand Hotel	659

	Bladz.
Late tulpen (typodiepdruk)	665
Poortje te Brugge (houtsnede)	675
De laatste bladeren (vierkleurendruk)	681
Branding (duplexdruk)	691
Aanbidding der herders (vierkleurendruk)	721
Kerk in de sneeuw	726
Klankporselein (vierkleurendruk)	735
Voor anker (duplexdruk)	749
Waschvrouwen in Verona (duplexdruk)	755
Schelpenvisschers	761
Voorstelling in de tempel (vierkleurendruk)	771
Drinkebroer	777
Winter in het Spaanderswoud	787
Avond	793
Broer en Zus	811
IJsvermaak op de stadsgracht (vierkleurendruk)	828

DE VRIEND DES HUIZES

MAANDSCHRIFT VOOR HET
CHRISTELIJK HUISGEZIN

HOOFDREDACTEUR: Ds. H. KLUIN TE NEERBOSCH
SECRETARIS DER REDACTIE: P. MONS TE NEERBOSCH

MEDEWERKERS:

H. de Bruin, Tom de Bruin, A. L. Gerritsen, H. Gordeau, Jan H. de Groot, Dr. J. Haantjes
A. L. van Hulzen, Ds. J. H. C. Kamsteeg, Diet M. Kramer, Hendrika Kuyper—Van Oordt
K. Lantermans, Willem de Mérode, H. te Merwe, P. H. Muller, O. Ruysch, C. Rijnsdorp
M. A. M. Renes—Boldingh, G. Sevensma—Themmen, Greeth Gilhuis—Smitskamp
H. Steggerda, J. Vijverberg, A. Wapenaar, J. M. Westerbrink—Wirtz en vele anderen.

UITGAVE VAN NEERBOSCH' BOEKHANDEL EN UITGEVERIJ TE NEERBOSCH

TELEFOON NIJMEGEN No. 47
POSTREKENING No. 193600

ABONNEMENTSPRIJS:
Fl. 2.50 PER HALF JAAR

Tusschentijds bedanken is
niet geoorloofd. Men teekent in voor 'n kalenderjaar.

MARTINI-TOREN TE GRONINGEN